

Men det er Spørgsmaalet om, hvilken Ret Forsvareren har under Forhørene over for Retten, at der staa Strid om. Der holdt vi nemlig paa — og jeg tror, at vi i det Stykke havde den gamle Kommission med os; det tør jeg dog ikke sige bestemt — at Sagføreren, Forsvareren selvfølgelig maatte have Ret til at tale med den sigtede ogsaa under Forhøret, idet vi dog lod det staa, som stod i det oprindelige Forslag, at angaaende den umiddelbare Besvarelse af de Spørgsmaal, som fra Dommerens Side rettedes til ham, skulde han ikke kunne spørge Sagføreren til Raads; der skulde han svare straks. Men bortset derfra skulde han selvfølgelig have Lov til at tale med sin Forsvarer, naar han nu havde ham. Men det er man i Landstinget gaaet bort fra, idet man har vedtaget, at Forsvareren slet ikke maa tale med den sigtede under Forhøret; han maa kun sidde der og høre paa det, men ikke videre.

Det er jo ogsaa et overmaade stort Spørgsmaal, under hvilke Betingelser Folk kunne underkastes *Varetægtsfængsel*; dette, vide vi jo nok, er det sorteste Punkt i hele vor nuværende Retspleje, selv om der i de senere Aar vistnok er indtraadt en betydningsfuld Forbedring i saa Henseende, takket være de Sager, som have været fremme derom, og som have givet Anledning til Offentlighedens Opmærksomhed og til Forhandlinger baade i og uden for denne Sal. Alle disse Forhandlinger have vist baaret allerede ikke ringe Frugt, men alligevel ere vi alle klare over, at det er et af de vigtigste Omraader for denne Reform, at vi skulle have større Betyggelse for, at ikke uskyldige blive undergivne *Varetægtsfængsel*, end vi have nu. Og der ere vi i Folketinget gaaede adskiligt videre, end det oprindelige Forslag gik, og det saa meget mere, som vi der havde et stærkt Mindretal inden for Kommissionen at støtte os til. Landstinget er imidlertid vendt tilbage til Kommissionens Flertals Forslag, og har altsaa strøget de Regler, som vi havde givet til yderligere Betyggelse for den sigtede; men dette Punkt ville vi jo sikkert tage op til meget alvorlig Overvejelse, inden det forlader os. Det er navnlig den saakaldte Kollusionsarrest, det der drejer sig om: Retten til at arrestere en Mand, blot fordi man mistænker ham for, at han vil benytte sin Frihed til at lægge Raad op med sine Medskyldige eller Medvidere om, hvorledes de skulle forklare om Sagen. Der kan let paapeges Tilfælde, hvor man vil sige: ja,

det maa jo være rigtigt at afskære en saadan Mand fra sine Medskyldige og Vidnerne; men der er endnu flere Tilfælde, hvor man vil indrømme, at det er en ugrundet Mistanke, og netop fordi det er saa overordentlig vanskeligt at udpege de Tilfælde, hvor det maa indrømmes at være berettiget, er det, at man fra Kommissionens Mindretals og vor Side har slaaet det helt i Stykker, for det er der, at Grundlaget ligger for de største Misbrug, vi have kendt med Hensyn til Anvendelsen af *Varetægtsfængsel*.

Et lige saa vigtigt Spørgsmaal er det om *Undersøgelsesdommerens Stilling* under Forhøret. Der er det jo nu saaledes, — og det er vel ogsaa deri fremfor noget andet, at Aarsagen ligger til den fortvivlede Tilstand, hvori vi befinde os — at Undersøgelsesdommeren har Hals- og Haandsret over den sigtede, og er fristet til at misbruge denne Ret, fordi det er paa ham, at hele Undersøgelsespligten hviler. Man skal ikke misunde nogen Mand at komme i den Situation, som den nuværende Undersøgelsesdommer altid er stillet i: at han skal være baade Anklager, Forsvarer og Dommer paa en Gang; det var det, der først og fremmest skulde afskaffes ved den ny Retspleje. Derfor havde vi, i Overensstemmelse med det størst mulige Mindretal i Kommissionen, her i Tinget vedtaget, at Undersøgelsesdommeren kun skal virke paa Forlangende af Anklagemyndigheden, af Politiet. Det skal ikke være ham, paa hvem Pligten til at oplyse Sagen hviler, ikke ham, som skal beslutte, hvad der skal gøres ved den sigtede; hvad han skal spørges om, hvilke Oplysninger der skal indhentes osv. Lægger man denne Pligt paa ham, saa pudser man ham paa den sigtede, og det skal man først og fremmest undgaa. Men Kommissionens knebne Flertal, 5 Medlemmer af 9, og nu Landstinget med dem, have desuagtet vedtaget, at Undersøgelsesdommerens Stilling i saa Henseende skal blive den samme som nu, kun at han ikke træder i Virksomhed, før han er opfordret dertil af Anklagemyndigheden. Men er han det, saa er det ogsaa ham, som skal gøre Resten. Det maa vi sikkert bort fra igen.

Saa er der med Hensyn til *Nævningernes Stilling* et Par Forandringer, som jeg vil nævne. Den ene er noget ganske nyt, ikke blot nyt i Forhold til vor nuværende Tilstand, ikke blot nyt i Forhold til Kommissionens Forslag, men nyt i Forhold til den Maade, hvorpaa Nævningernes